

Thema evalueren

Werkvorm: 'Waar staan we nu?'

'Tussentijds evalueren is meer dan de vraag "Hoe gaat het nu?". Het is een kans om samen stil te staan, verwachtingen te herijken en de behandeling waar nodig bij te stellen. In deze werkvorm onderzoek je hoe je voortgangsgesprekken vormgeeft, hoe je ruimte maakt voor eerlijkheid en hoe je het perspectief van cliënt en naasten beter kunt benutten. De insteek is samen leren, waarbij behandelaar, cliënt en naaste ieder hun waardevolle kijk inbrengen.

Deze werkvorm is gemaakt door MIND, in deze werkvormen ligt er nog meer nadruk op het patiënten- en naasten perspectief.

Doel

Bewustwording van signalen en twijfels bij cliënten en naasten. Oefen met je netwerk open gesprekken voor betere samenwerking.

Tijdsindicatie

1,5 uur (afhankelijk van voorbereiding en tijdsbewaking).

Benodigdheden

- Casus (zie hieronder)
- Voorbeeldvragen (zie hieronder)

Stappenplan

STAP 1: Wat blijft onder de oppervlakte? (10 minuten)

- Lees de casus en bespreek vervolgens in tweetallen:
 - Wat zou Jamal nog meer kunnen voelen of denken?
 - Welke gedachten kan Laila hebben zonder ze te uiten?
 - Hoe kan de behandelaar uitnodigend vragen stellen? Bedenk 2-3 vragen.

STAP 2: Terugblik op je eigen praktijk (20 minuten)

- Denk individueel aan een recent voortgangsgesprek (5 min).
 - Hoe was de opstelling in de ruimte?
 - Wie kwam er het meest aan het woord?
 - Was er ruimte voor twijfel of teleurstelling?
 - Is er iets bijgesteld?
- Bespreek in groepjes van drie (15 min):
 - Welke overeenkomsten zien jullie?
 - Welke factoren bevorderden of belemmerden openheid?

→ z.o.z.

Thema evalueren

Werkvorm: 'Waar staan we nu?'

(vervolg stappenplan)

STAP 3: Oefenen met open voortgangsgesprekken (2 rondes van 20 minuten)

- Vorm viertallen (cliënt, naaste, behandelaar, observator) en speel 10 minuten één scenario na:
 - De cliënt voelt zich onzeker over de voortgang en geeft dat aan, terwijl de naaste niets in het gesprek inbrengt maar duidelijk non-verbaal een mening laat blijken.
 - De cliënt zegt dat het goed gaat en grote stappen maakt, terwijl de naaste het tegenovergestelde ziet gebeuren en dat wil inbrengen.
 - De naaste vertelt uitgebreid over positieve ontwikkelingen, terwijl de cliënt stil blijft, niets zegt maar wel non-verbale signalen afgeeft waaruit blijkt dat hij er anders over denkt.
- De behandelaar oefent met:
 - Ruimte maken voor twijfel of ongemak.
 - Het behandelplan bespreken zonder te sturen.
 - Signalen van de naaste serieus nemen.
 - Maak gebruik van de voorbeeldvragen (zie hieronder) .
- Bespreek na elke ronde 10 minuten: observaties en persoonlijke reflecties.
 - Welke vragen hielpen openheid te vergroten?
 - Wat maakte het gesprek juist minder open?

STAP 4: Afronding (10 minuten)

- Wat heb je geleerd?
- Wat neem je morgen mee in je gesprekken?

Casusbeschrijving: Jamal, zijn moeder Laila en behandelaar Tessa

Jamal (25) zit halverwege zijn behandeling voor posttraumatische klachten. Na een aantal sessies EMDR lijkt het volgens Tessa “redelijk te gaan”. Jamal knikt, maar blijft vaag. Hij ervaart EMDR als zwaar en twijfelt of het helpt. Jamal weet niet goed of hij dat ook mag zeggen, omdat hij bang is dat hij dan ‘faalt’ voor de behandeling. Laila is aanwezig, maar weet niet goed of ze iets mag zeggen. Ze merkt wel op dat Jamal onrustiger is 's avonds. Tessa benadrukt dat behandeling tijd nodig heeft. Na het gesprek twijfelt Jamal of hij zich aanstelt; Laila voelt zich niet gehoord; Tessa denkt dat alles volgens plan verloopt.

→ z.o.z. voor voorbeeldvragen

Thema evalueren

Werkvorm: 'Waar staan we nu?'

Voorbeeldvragen

Doelgericht:

- Wat waren de doelen? Wat was er afgesproken?
- Wat is er bereikt?
- Had je dat verwacht?

Bij vooruitgang:

- Wat gaat er beter? Thuis / werk / relaties?
- Wat heb je gedaan om dat te bereiken?
- Wat heeft je geholpen?
- Welke strategieën wil je vasthouden?

Bij stagnatie of terugval:

- Wat denk jij dat maakt dat het niet beter gaat?
- Wat denk ik dat meespeelt?
- Wat is nodig om weer in beweging te komen?

Vooruitkijken:

- Wat zou je over 5 gesprekken bereikt willen hebben?
- Wat vind jij nu een passende volgende stap?

Met en betekenis geven:

- Wat zeggen de vragenlijsten jou? En mij?
- Herken je jezelf in de scores?
- Wat zeggen ze over ons proces?

Therapeutische relatie:

- Hoe ervaar jij de samenwerking tot nu toe?
- Zijn er dingen die je anders zou willen in onze samenwerking?